

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 40—
za pol leta » 20—
za » 10—
. » 3:50

ilka K 1:20.

ravníštvo je v
» 3 (v starem
» 1. t. levo.

opisi se ne vrnejo.

Štev. 39

Ptuj, 9. oktobra 1921

III. letnik

JAVNA tombola

se vrši

v nedeljo, 16. oktobra tl.
v prid C. in M. družbi.

Demokratski prijateljski sestanek

se vrši dne 8. oktobra 1921 ob 8. uri zvečer
v „Narodnem domu“ pri pokritih mizah.

Nič ne vedo.

V namišljenem boju proti korupciji so se temni elementi, ki se boje javnosti, lotili v Ptuj g. vodje okrajnega glavarstva, dr. Pirkmaierja. Začeli so mu očitati, da je zakrivil razne nepravilnosti, tekom časa so stopnjevali očitanja in dolžili gospoda naravnost tatvine in poneverjenja. Gonja se je začela v mariborski „Straži“, ki jo izdajajo duhovniki in priporočajo vernikom kot krščanski list. „Straži“ se je pridružila „Nova Pravda“, glasilo narodnih socialcev, in v zadnjih me-

Stari Poetovio.

Predaval dr. Vladimir Travner.

Nadaljevanje.

Ko sta Dioklecijan in Maksimijan spomladi l. 305 sporazumno odstopila, so postale zmede v državi vedno večje, tako da je imelo cesarstvo l. 311 kar sedem cesarjev, ki so se medsebojno vojskovali, dokler ni slednjič zmagal sin Konstancia Clora, Konstantin, imenovan Veliki, ki je l. 323 zopet združil pod svojo vlado celo rimsko cesarstvo. Konstantin je zboljšal denar s tem, da je dal kovati nov denar, solidus, ki se je ohranil kot plačilno sredstvo skozi stoletja. Poklici pa naj bi bili dedni, kmet naj bi bil navezan na svojo drugo. S tem pa je začel splošni propad. Le uradništvo in armada, ki pa je obstojala že skoro iz samih barbarov, sta se mogla še vzdržati. V tej dobi je izšel tudi znameniti milanski tolerančni edikt (l. 313), ki je zjamčil kristjanom popolno versko svobodo. Pa že takrat so se pojavile v krščanstvu razne sekte, posebno arianizem, ki je igral tudi v Poetoviju vlogo. Presbiter (duhovnik) Arius iz Aleksandrije je namreč učil, da je Kristus bogu le podoben, ne pa z Bogom istovesten. Vsled tega je bil, ker je podpiral

secih tudi „Jugoslavija“, neodvisno Peskovo glasilo.

Nič ni vplivala na obrekovalce uradna preiskava deželne vlade, izvršena meseca junija t. l., ki ni našla nič proti dr. Pirkmaierju, pač pa videla njegovo vestno, požrtvovalno in koristno delo v okraju, za kar mu je tudi izrekla laskavo priznanje. Črne duše obrekovalcev se niso izpreobrile, nego narobe v „Poslanem“ v „Jugoslaviji“ združile svoja obrekovanja. Ali ko so jih hoteli prijeti, se ni upal nikdo na dan!

Mirovali pa še niso. Ko je bil shod narodnih socialcev dne 8. septembra v Ptuj, je narodni poslanec Brandtner na shodu javno ponovil očitke proti dr. Pirkmaierju, trdeč, da je v dno duše ogorčen nad počenjanjem dr. Pirkmaierja, za kakršno je zvedel v Ptuj. Ker je g. Brandtner poslanec narodnih socialcev, ker je preživel večer pred shodom v družbi ptujskih vodij narodne socialne stranke in če kdo, morajo prav vodje znati za ptujске razmere in poučiti svojega poslanca, ki ne pozna tukajšnjih razmer in ne dr. Pirkmaierja, kakor je sam izjavil, je naperil dr. Pirkmaier tožbo proti vodjem narodne socialne stranke v Ptuj, ki so: predsednik Lenarčič, železniški uradnik, in odborniki zdravnik dr. Jenko, sodni oficial Mikuletič in tajnik okrajnega glavarstva Zelenko. Ker so Pirkmaierjevi skrivni nasprotniki z Brandtnerjem vred zahtevali v Poslanem preiskavo, pri kateri se naj zaslišijo tudi razni uradniki, je mislil g. Pirkmaier, da ustreže vsem svojim prijateljem, ko jim ponudi priliko, da povedo javno pred sodnikom vse očitke, ki bi jih bil morda zagrešil. Za priči sta bili k sodnji povabljeni tudi g. učitelj Šerona in ga. učiteljica Kaukler, ki stojita tudi v prvi vrsti ptujskih narodnih socialcev in tvorijo s prvonavedenimi časnikarski odsek.

Konstantin Veliki Anastasia, l. 325 prognan v Trier, odkoder se je njegov nauk hitro širil tudi v naše pokrajine. L. 338 je umrl Konstantin Veliki. Njegovi trije sinovi, Konstantin, Konstancij in Konstant so se borili za nadvlado, dokler ni slednjič v bitki pri Mursi (današnji Osijek) l. 351 zmagal Konstancij. Pred bitko je imenoval svojega bratranca Gallusa za cesarja vzhoda. L. 354 pa ga ukazal je v cesarskem dvoru (Palacium) v Poetovio prijeti in ga v Pulju (Pola) obglaviti. Taki umori v tedanjem času niso bili nič izrednega. Saj je celo zaščitnik krščanstva Konstantin Veliki ukazal pomoriti mnogo svojih najbližjih sorodnikov, med njimi lastnega sina Krispusa in lastno ženo Fausto. Kljub temu je imenoval polbrata umorjenega Julijana za podcesarja zapada. Po smrti Konstancia je postal Julijan, ki ga imenuje cerkev „Odpadnika“, edini vladar. Kot prepričan pogan je skušal ta idealist in romantik na cesarskem prestolu v kratki dobi svoje vlade obnoviti stare rimsko-grške bogove, seveda breuspešno. Po njegovi smrti (364) je zasedel prestol izvrstni Valentinijan, po rodu Panonec (364—375), ki je imenoval svojega brata Valensa za sovladarja vzhoda (344—373).

(Dalje prihodnjič.)

V torek 4. oktobra je prišel zaželjeni sodni dan, smo mislili, ko so bo dr. Pirkmaier pod težo lastnih in tujih grehov zgrudil, da ne vstane več.

Ali zgodil se je čudež! Vti obtoženci, gg. predsednik Lenarčič, odborniki dr. Jenko, Mikuletič, Zelenko, in obe priči ga. Kaukler in g. Šerona so pod prisego izjavili, da ne vedo, kdo je nalagal poslanca Brandtnerja, da je s tako ogorčenostjo napadal g. Pirkmaierja, odločno so tajili, da bi bili oni sami pravili Brandtnerju o teh očitkih, globoko so molčali na poziv, naj pred sodnijo povedo, če vedo kaj slabega o Pirkmaierju, na zadnje so celo kot zgrevane ovčice izjavili, da obžalujejo Brandtnerjeve napade na dr. Pirkmaierja.

Značilno je, da so se obtoženci po svojem zastopniku dr. Brumnu pri glavni razpravi protivili predlogu dr. Senčarja kot zastopnika dr. Pirkmaierja, da se zasliši poslanec Brandtner o tem, da je prejel podatke za predmetne napade od obtožencev.

Obtoženci so zavzeli stališče, da bi moral Brandtner kot priča govoriti resnico o tem, česar je sam tožen. Zastopnik obtožbe dr. Senčar je vstrajal pri svojem predlogu na zaslišanju poslanca Brandtnerja ter ogorčeno zavrnil stališče obtožencev, rekoč: „Z resnico na dan, gospodje! Zakaj nimate danes tega poguma? Predlagate, naj se Brandtner ne zasliši? Brandtner je menda poštenjak, jaz ga do sedaj smatram za takega in bo tedaj govoril resnico, bodisi kot priča, bodisi kot obtoženec. Zadevo je treba razčistiti in k temu bo tudi izpovedba Brandtnerja pripomogla. Popolnoma jasno je namreč, da podajajo poslancu, ki pridejo od drugod na shod, domačini pristaši stranke informacije: Očitki proti dr. Pirkmaierju so mogli priti le iz Ptuj in stranka, ki napade producira, ima sedaj priložnost, resnico svojih napadov dokazati.“

Sodnik je preložil razpravo, da se v smislu predloga obtožitelja zasliši poslanec Brandtner.

Da bo zadeva še bolj jasna in da bo javnost vedela, s kom ima opraviti, bodi h koncu še povedano, da se je po končani razpravi obtoženi okrajni tajnik Zelenko obnašal napram okrajnemu glavarju dr. Pirkmaierju na tak nekvalificiran način, da sprejme za to še posebno plačilo na tozadevno obtožbo.

Vse to so storili oni ljudje, ki so v svoji slepi osebni zagrizenosti zastrupili in še zastrupljajo narodno življenje in delovanje v Ptuj, oni ljudje, o katerih vrabci po strehah čivkajo, da so kolovodje ptujskih nezadovoljnežev. Vsa javnost sedaj lahko vidi, kaki junaki so ti gospodje. Zahrbtno grditi človeka, brezimno napadati ga po listih pod uradniškovo tajnostjo, po shodih ga dati blatiti po poslaniški imuniteti, to se upajo in v tem so veliki, da jih ne moreš prekositi. Kakor hitro pa zahtevaš od take osebe, da ti to pove javno, pa ti naenkrat vse zataji in napravi najnedolžnejši obrazek.

Lajajo ko pesek, ki stisne repek, ko mu pokažeš prstek!

Zveza Nemcev in socijaldemokratov.

Predpreteklo nedeljo so se vršile volitve v dohodninsko komisijo za okraj in mesto Ptuj.

V okraju je zmagala klerikalna lista s primeroma najhno večino glasov, to pa le, ker se je od samostojne premalo ztorilo, na drugi strani pa se naši ljudje premalo zavedajo važnosti volitev, vsled česar je bila udeležba grozno pičla.

Najboljše še se je izkazal rogaški okraj, ki ima primeroma najmanj volilnih upravičencev.

Po neprevidnosti klerikalcev sta izvoljena od samostojne odbornik Topolovec in njegov namestnik, ker nista imela klerikalna kandidata Führer in Perkovič volilne pravice.

Za mesto Ptuj sta bili dve listi in sicer narodna, ki je bila kompromisna lista vseh treh slovenskih strank, in nemška, za katero so šli v boj naši Nemci in nemčurji, jednoglasno z njimi pa tudi vsi socijaldemokrati.

V svojem časopisu in na vseh shodih povdarjajo naši socijaldemokrati vedno in vedno, da so narodni in dobri Jugoslovani. Kako pa pravzaprav mislijo in delajo, pa so pokazale najlepše te volitve, ko so šli tesno zvezani čez drn in strn z Nemci, od katerih vsi dobro vemo, da bi nas vse in našo državo najrajši vtopili v žlici vode. Ponovno se je s tem dokumentiralo, da je upravičena trditev, da je pri nas socialdemokrat popolnoma istovetno kot nemčur.

Da je tudi naš izvoljeni župan Losin-schegg volil nemško listo, se nam ne zdi nič čudnega.

Čudno pa sem nam dozdeva, da smo videli v teh vrstah tudi trgovce kakor Kovačec, Stary, Nedog, Plazotta, Murko, Ribič, da celo ljudi, ki žive od naše države, kakor Hotko itd., razne obrtnike, kakor Kukovec, Arnuš, oba Zamuda, Kokolj, Glavnik, Kolarič, Pfeifer, Horvatiček itd.

Slednji čas je že, da se sestavi lista naših narodnih trgovcev in obrtnikov in s to seznanimo naše občinstvo, da bo vedelo, koga naj podpira in koga se ima izogibati.

Kljub temu je zmagala slovenska narodna lista, sicer ne po zaslugi g. Mikuletiča in drugih narodnih socijalcev, kakor je to trdila „Jugoslavija“, ker njih zasluga je k večjemu ta, da je volila večina delavstva, posebno pa vsi železničarji razen uradnikov nemško.

Za bodoče pa vemo, kdo je naš in kdo ni naš, in kako moramo razumeti zatrjevanja: „Tudi jaz sem Slovenec.“

Kaj je možatost?

Od Peskove obsodbe v Ptujju dne 24. septembra so se vrgli politični listi Slovenske ljudske stranke (Slovenec in Novi Čas), ter Narodno socijalne stranke (Jugoslavijo) na slovensko učiteljstvo in tekmujejo, kdo bo učiteljstvo hujše opsoval, ogrdil in očrnil. In zakaj vse to? Samo radi tega, ker so se ne, kateri učitelji upali, da so pred sodiščem izpovedali resnico o Peskovem prejšnjem nemoralnem življenju.

V istem Ptujju, pred isto kazensko sodnijo pa se je v torek, 4. oktobra odigral drug kazenski slučaj, ki je v tesni zvezi s prvim. Ali vedenje prizdetih je bilo v obeh primerih naravnost nasprotno in sili vsakega poštenega človeka da primerja oba slučaja in po njiju sodi, kaksi so ti in oni.

V Peskovem slučaju so bili uradno zaslšani nekateri učitelji, da izpovedo o nekdanjem Peskovem življenju. Ker so učitelji izpovedali, niso javno pa časnikih širili in vsa zadeva bi bila ostala prikrita, oziroma znana med malom krogom prizadetih, da niso tega raztrabili Peskovi politični pristaši. Ti edini so s svojim drznim nastopanjem zakrivili, da je prišla stvar pred sodišče. Pred sodiščem so seveda prizadeti učitelji morali izpovedati resnico.

In v drugem slučaju? Pristaši narodno socialne in klerikalne stranke so javno blatili okrajnega glavarja in ga dolžili vseh mogočih in nemogočih dejanj. Ko pa da dr. Pirkmaier priliko in zahteva od njihovih voditeljev, da mu pred sodiščem dokažejo kako nepravilnost, naenkrat noče nobeden nič vedeti o nesramnih podtikanjih.

Vprašamo se: Ali je tisti možat, ki ve o kaki pomanjkljivosti svojega bližnjega, pa je ne obeša na veliki zvon, nego sodnijsko pozvan v tajni razpravi izpriča resnico, ali je morda oni možat, ki, sam javni nameščene, skrivaj dolži drugega javnega nameščence nepoštenih dejanj in sodnijsko pozvan, naj jih izpriča, noče nič vedeti o svojih lopovskih obdolžitvah? Pravilno sodbo si ustvari lahko vsak, ki more nepristransko soditi.

Gospodarstvo.

Državno kmetijsko nadzorništvo.

Pri okrajnem glavarstvu v Ptujju se je ustanovilo državno kmetijsko nadzorništvo.

Naloga kmetijskega nadzorništva je, da skrbi za vsestransko povzdigo kmetijstva v ptujjskem političnem okraju.

Kot vodja kmetijskega nadzorništva in kmetijski referent okrajnega glavarstva v Ptujju je določen višji vinarski nadzornik France Matjašič od oddelka za kmetijstvo pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani.

Imenovani je svoje službeno mesto že nastopil ter bode ob primernih prilikah prirejal popotna predavanja, strokovne tečaje in razne druge, splošno kmetijsko gospodarstvo pospešujoče prireditve (razstave, shode, poučne ogleda, poučna potovanja itd.)

Kmetovalci se opozarjajo, da se lahko obračajo v vseh kmetijskih zadevah na državno kmetijsko nadzorništvo.

Želje za prireditve strokovnih predavanj naj se naznanijo kmetijskemu nadzorništvu vsaj 14 dni prej, da bo nadzorništvo mogoče, potrebno pravočasno ukreniti.

Dopisi.

TOMBOLA. Moška in ženska Ciril- in Metodova podružnica priredita v nedeljo, dne 16. oktobra 1921 javno tombolo v prid glavni družbi. V to svrhu bodo nabirali gospodje, gospe in gospodične darila in prosili se, da bi se sleherni odzval.

Zabavno poučni izlet Ptujjskega Sokola. V nedeljo, 9. t. m. priredi Ptujjski Sokol izlet v starorimska svetišča na Bregu in Hajdini. Shajališče ob 2. uri popoldne v Dravski ulici pred mostom. Bratje in sestre, pridite vsi. Zdravo!

„Vinaria“ delniška družba vinogradnikov v Ptujju, vabi vljudno k podpisovanju delnic te novo ustanovljene družbe, ki je prevzela dosedanjo „Weinbaugenossenschaft Pettau.“ Delniška glavica znaša 5 milijonov kron, ki se razdeli na 12.500 delnic, glasečih se na imejtelja po 400 K nominalne vrednosti. Podpisovanje se vrši pri: 1. Zadrudni Zvezi v Celju, 2. Hranilnem in posojilnem društvu v Ptujju, 3. Ljubljanski kreditni banki, podružnici v Ptujju, 4. Posojilnici v Mariboru, in 5. Okrajni posojilnici v Ormožu. Odbor: Dr. Anton Božič, predsednik. Dr. Ivan Fermevc, tajnik. Hranilno in posojilno društvo v Ptujju. Anton Jurca, trgovec v Ptujju. Dr. Fran Jurtela, odvetnik in pos. v Ptujju. Janko Lesničar, rav. Zadrudne zveze v Celju. Ivan Perko, posestnik v Ptujju. Lovro Petovar, veleposestnik v Ivanjkoveih, Janez Šegula, veleposestnik v Hlaponcih, Franc Toplak, davčni upravitelj v p. in posestnik v Ptujju. Ignac Vindiš, veleposestnik na Bregu pri Ptujju. Jakob Zadravec, veleposestnik in industrijalec v Središču.

Nesramnost ptujjskih nemčurjev raste od dne do dne. Leopold Slavič, ki se redi od slovenskih grošev, je pred dnevi upil in raz-

grajal v blaženi švabščini na ptujjski pošti, in zahteval od uradnika, (ki ima ukaze), da mora sprejeti švabsko izstavljeno položnico. Kaj bi se zgodilo pred leti s Slovencem, ki bi se drznil le ziniti slovensko? Če ga ne bi ubili, pred krvavo rihto bi ga gotovo peljali. Takih napetežev imamo več. Trgovec Blanke je ob priliki smrti Ornikovke razobesil 6 metrov dolgo črno zastavo, ob smrti kralja Petra pa papirnato fecno. Ali je treba komentarija?

Volitev prisednikov za dohodnino je prinesla ptujjskim Nemcem (kaj Nemcem, nemčurjem) razočaranja in prvo izgubo nemčurskega pečata. Je res smešno, s kako trdovratnostjo drže ali hočejo držati poturice, klečeplazci, petolizci ohole Schwabske nadutosti, nemčurski znak Ptujja. In če si ogledaš pristnost, poštenost teh ljudi, vidiš: g. Hoinig, doma iz Mariborske okolice, čigar sestra (mati poslovodje trgovine Schulfink) v Mariboru niti dobro nemški ne zna: Kovačec, ki je pred sodiščem izjavil, da z dvajsetimi leti še nemški ni znal; Spruschina mora s svojo materjo govoriti slovensko, da se razumeta. In drugi jednaki patriotje kakor Ribič, Mahalka, Poberaj, Kasimir, Nedog, Samuda, Omulec, Kukovec, Farič, Arnuš, Masten, Menih, Kosi, razni Slaviči, Pepelko, Sajšek, Repec, Plavčak, Muršec, Hojker, Beres, Lubec, Pibernik, Frank, Mele, Kokalj, Horvat, Petek, Jugovec, Vračko, Kolarič, Pirš, Beranič Martin, Tomanič, Hotko, Kulnik, Penteker, Ernst, mesar Pfajfar, Stanec, Horvatiček K., Placota, Murko Kaj., Ocvirk, itd. itd. To so imena, ki so pristno pruska, in bi sam Viljem Veliki imel svoje veselje nad njimi. Li res nimajo nikakega sramu? So li res tako nizko padli, da mandrajo svoje značaje v švabsko blato? Kličemo jim resno: Streznite se! Vrzite vendar švabsko robstvo od sebe in postanite zopet vredni sinovi matere, ki Vas je rodila. Je to zadnji opomin, drugače bomo napeli druge strune, saj imamo zglede na vseh straneh naše države.

Dijaška kuhinja v Ptujju je prejela: 652 K kot preostanek prof. in dijaške zbirke za venec + drugošolcu Rud. Karešu; 200 K, ktere je nabral g. učitelj Majcen na krstni slavi Dušana Pečka.

Kino. V soboto 8. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo 9. t. m. ob 5. in 8. zvečer se predstavlja v tuk. kinu „Solnčni žarek“, komedija v 3 treh delih, interpretirano po mali Mary Osborne in črncu Sambo, najmlajših umetnikih sveta. Kot nameček veseloigra dvodejanka „Maks in njegova tašča“ v glavni vlogi sloviti komik Maks Lander. Predstava bo gotovo povzročila pri gledalcih obilo smeha.

Kavarno „Europa“ v Ptujju je prevzel prejšnji zakupnik kavarne „Korže“ g. Pihler in da taisto moderno obnoviti. Otvoritev se vrši dne 15. t. m. s koncertom.

Lovska tekma ptičarjev se vrši v nedeljo, dne 9. oktobra 1921 v lovišču g. Pongratza. Izhod ob pol 8. uri dopoldne od gostilne Korenjak v Podvincih. Vsi lovci s ptičarji se vabijo k udeležbi.

Ptujjski Sokol je priredil predpretekli ponedeljek parastos za umrlim kraljem Petrom-Osvoboditeljem. V črno zavito dvorano je napolnilo občinstvo vseh slojev, na čelu naš polnoštevilni častniški zbor. V res pesniškem zaletu je proslavil br. starosta Sovre spomin umrlega kralja, kojemu je navzoče občinstvo v spoštovanju klicalo Slava, kakor se tudi navdušeno odzvalo z živio-klici našemu kralju Aleksandru. Z narodno himno se je zaključila ta v resnici v srce segajoča proslava, ki ostane gotovo vsakemu v najlepšem spominu. Konstatiramo samo, da so ptujjski Nemci in vsi z njimi čuteči ostentativno prezirali to slavlje, seveda radi svoje vedno povdarjane lojalnosti.

Občni zbor Dijaške kuhinje v Ptujju je bil v četrtek 22. septembra. V poslovnem letu 1920—21 je imela Dijaška kuhinja 25.029 K dohodkov, izdatkov pa 16.401 K. Med dohodki je podpora Okrajnega zastopa za l. 1920 in 1921 5000 K, podpora pokrajinske vlade 2000 K, akademski ples 1540 K, od dijaške predstave Tekma 1000 K, Konsurano društvo

je naklonilo 1000 K, denarni zavodi in 1 občina 500 K, pri domačih udih se je nabralo 4891, pri vnanjih 1040, na raznih gostijah 3222 K in ob raznih drugih prilikah 2488 K, sodne poravnave pa so donesle 2348 K. Iz tega se vidi, da ima Dijaška kuhinja v Ptujju precej prijateljev naše učeče se mladeži. V odboru za to šolsko leto so gg. dr. Fr. Jurtela predsednik, Fr. Toplak podpredsednik, prof. A. Kolarič tajnik, prof. dr. Jos. Komljanec blagajnik, edborniki pa še prof. Fr. Alič in Fr. Devetak ter dr. T. Horvat in dr. Bela Stuhec. Odbor upa, da bodo dosedanji podporniki Dijaško kuhinjo v naprej toliko bolj podpirali, ker je letos število podpiranih dijakov večje, razen tega pa se je tudi vsakdanja hrana zelo podražila in se se vedno draži.

Obsojeni navijalci cen. Občinsko sodišče za pobijanje draginje je zaradi navijanja cen obsodilo predsednika mariborske mesarske zadruge mesarja Frana Hohneca na 1 mesec zapora in 100.000 K globe, mesarja Hmeljaka na tri mesece zapora in 40.000 K globe in mesarja Lederhasa na en mesec zapora in 100.000 K globe. — **Kako pa je na Ptujju?** Ptujski mesarji imajo od mestnega magistrata nakazane cene, katerih pa ne spoštujejo. Prodajajo ljudstvu meso po volji in sicer danes 20 K kg, jutri 24 K kg itd. — Ali se ne da v tej zadevi red napraviti?

Iz Ormoža. Ustreljena sta bila dva tatova grozdja od paznikov v pretečeni pondeljki noči v ormoških goricah, od kojih je eden ostal mrtev na licu mesta, drugega so prepeljali težko ranjenega v bolnišnico.

Državno posojilo. V Ptujju se je do 30 sept. podpisalo državnega posojila K 1.035.600.— Podpisalo ga je 59 strank v večjih ali manjših vsotah. Kakor znano, je razpisano to posojilo, da se z njim zboljšajo naša prometna sredstva. Vsi vemo in tožimo, da nimamo dovolj železniških vozov, niti železnic. Promet radi tega zaostaja. Ker se pa promet ne more redno vršiti, narašča tudi radi tega draginja. Država hoče temu odpomoči. Prebivalstvo samo pa naj pomore državi, ki smo mi vsi, da izvrši svoj program. Podpisujemo posojilo še do 15. oktobra in gradimo s svojim denarjem prometna sredstva. Saj bomo imeli od njih korist. Zlasti v našem okraju bi se morali obilo odzvati s podpisi, ker se bo s tem denarjem zgradila tudi železnica iz Prekmurja čez Slovenske gorice do Drave.

Nov strokovni list v Mariboru. Na občnih zborih društva odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru dne 1. oktobra 1921 ter v Celju dne 2. oktobra 1921 se je soglasno sklenilo, da se začne s prihodnjim mesecem izdajati strokovni list „Odvetniška pisarna“ kot glasilo odvetniških in notarskih uradnikov po Sloveniji. Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je na predlog dr. Doboviška soglasno sklenilo izročiti večjo svoto za tiskovni fond, isto pa stori društvo mariborskega okrožja in ptujjska skupina. Zanimanje za to prepotrebno stanovsko glasilo do sedaj zanemarjenega in pozabljenega uradništva te stroke je v vseh krogih veliko in se pričakuje, da bo list uspeval tudi v materialnem oziru.

Jugoslovanski Matici v Ptujju so poslali učitelj Mirko Majcen 200 K, kot polovico pri krstu Dušana Pečka nabranih 400 K; gđc. Dora Mervič 840 K, nabranih na gostiji sester Genovete in Marice ter 50 K, nabranih na domači prireditvi podvinskih učenk; fin. koncipist dr. Jože Krapež 60 K, nabranih v veseli družbi v gostilni Vinka Orešnika; g. učitelj Vinko Šerona 20 K pod geslom „Lojze, Lojze, pa poskoči!“ Iskrena hvala vsem!

Reklamni davek je od 1. septembra t. l. razširjen tudi na Slovenijo. Temu davku je podvržena vsaka objava spekulativnega značaja (reklama), če l. po svoji vsebini ali obliki zasleduje kakršnokoli materialno korist in 2. če se objavlja na taksno obvezni način, da se prileplja ali pritrjuje na zidove, okna, vrata in druge predmete, ali nosi po mestu, (trgu, kraju), ali razobeša na raznih krajih. Za l. 1921 se morajo vse stalne reklame pri-

javiti do 15. oktobra t. l. davčnemu uradu. Vsaka neprijava ali nepravočasna prijava ali neplačanje takse ima za posledico kazni v 10 kratnem iznosu. Za nadaljna leta se morajo vse stare reklame prijaviti vsako leto in plačati letno takso do 15. januarja dotičnega leta.

Trgovsko društvo Merkur v Ljubljani zopet objavlja seznam raznovrstnih mest, ki so prosta, obenem pa tudi prošnjike, ki bi radi dobili to ali ono službo v tsgovini. Natančnejši seznam je v našem uredništvu.

Zdravniški minimalni tarif od „Zdravniškega društva v Mariboru“. A. Splošne pristojbine. 1. Ordinacija v zdravnikovem stanovanju: a) v ordinacijskem času 10 Din., b) izven ordinacijskega časa po dnevu 15 Din., c) izven ordinacijskega časa po noči in ob nedeljah in praznikih popoldne 20 Din., d) v času določenem po stranki 30 Din. — 2. Obisk na bolnikovem domu: a) prvi obisk 20 Din., b) vsak nadaljni obisk 15 Din. — 3. potnina za obisk nad 1 km od zdravnikovega stanovanja za vsako uro 30 Din. — 4. zamuda časa, če se mora zdravnik muditi pri bolniku več kot pol ure, za vsake nadaljne pol ure 10 Din. — 5. Posvetovanje dveh ali več zdravnikov: Za vsakega 25 Din. Poleg tega se računa ordinacija, potnina in zamuda časa. — 6. Za zdravniško pomoč po noči, ob nedeljah in praznikih popoldne se računajo pristojbine od 2–3 dvojno. Nočni čas se šteje od 7. ure zvečer do 7. ure zjutraj. Detajliran zdravniški minimalni tarif je strankam v čakalnicah na razpolago.

„Gospodsvetski Zvon“ se zopet oglašuje. Njegov tužni — srce pretresujoč glas naznanja obletnico nesrečnega plebiscita na Koroškem. Dne 10. oktobra 1920 je na zvijačen in nasilen način prešel narod v tuj jarem. Ta velepomembni dan naj se slovesno obhaja po vsej širni kraljevini SHS. Vsa kulturna in narodno čutoča društva naj prirejajo žalne manifestacije z dnevu primernimi govori, deklamacijami, dramatičnimi prireditvami, petjem, živimi slikami, z razobešenjem črnih zastav in darovi za uboge koroške begunce.

Žigovanje kvart in domin. Posestniki kvart in domin se opozarjajo, da morajo biti iste na novo žigosane in bi se morala plačati pri že žigosanih razlika takse 10 dinarjev do 1. oktobra 1921. Ako bi se pri kom našle kvarte in domino, za ktere ni plačana taksa, se kaznujejo z desetkratnim zneskom takse.

Ob I. obrtni razstavi v Mariboru. Razstavo je obiskalo od 8. do 25. septembra 1921 skupno 9757 oseb. Prodalo se je na razstavi za nad 650.000 K raznih razstavljenih predmetov. Pojasnil in podatkov o razstavljenih predmetih se je dalo v celom času razstave 931 strankam. Prireditelji (Slov. obrtno društvo) so dosegli brezdvomno velik moralčen uspeh, kateri daje povod in zagotovilo, da se v bodoče take razstave lahko ponavljajo. Za prihodnje leto je projektirana „Pokrajinska obrtna razstava“, h kateri se pritegnejo tudi pomočniška in vajeniška dela, kar bo za naš obrtno gospodarski razvoj gotovo velikega pomena. Za razstavljalce obrtnike se je razstava tudi gnotne dobro obnesla, kajti dobil je skoraj vsak večja ali manjša naročila. Na tej razstavi se je marsikateri obrtnik-razstavljalce občudoval radi svojih zmožnosti, o katerih ni nihče ali malokdo kaj vedel. Obrtniki-razstavljalci so si naredili brezdvomno na obrtni razstavi neprecenljivo reklamo.

Politične vesti.

Zdravje kralja Aleksandra je dobro. Pričakuje se, da se povrne v domovino pred jesenskim zasedanjem narodne skupščine, ktere prva seja je določena na 20. oktober.

Pašić v Pariz. Da poroča kralju o našem notranjem in vnanjem položaju, odpotuje Pašić te dni v Pariz. Nadomeščala ga bosta ministra Trifković in dr. Gjuričić.

Proti Albaniji. Arnavti neprestano zbirajo svoje sile ob mejni črti proti naši državi. Poskusili so že tudi na nekih krajih udreti

na naše ozemlje, pa bili so zavrtnjeni. Ker pa je nevarnost novih napadov vedno večja, je sklenil ministrski svet, da pokliče pod orožje več letnikov skopljanske armade in ojači tako naše posadke na albanski meji.

Albansko vprašanje še vedno ni rešeno. Italija napenja vse sile, da bi v Albaniji čim več dobila in nas čimbolj oslabilila. Francija in Anglija bosta Italiji najbrž ugodila; ne glede na to, da albanska plemena niso zadovoljna z italijansko nadvlado.

Upravna razdelitev države. V ministrskem svetu je bil izvoljen poseben odbor, ki naj prouči zakonske načrte o upravni razdelitvi naše države. V tem odboru so ministri Trifković, Pribičević, Mehmed Spaho in I. Pucelj.

Nova laška nasilja proti Jugoslovanom. Hude čase žive naši rojaki pod italijanskim jarmom. V Gorici so fašisti v sredo napadli podružnico Ljubljanske kreditne banke ter z bombami in granatami razbili vse prostore in napravili ogromno škodo.

Avstrija grozi Madžarom. Madžarska vlada se je uklonila veleposlaniški zahtevi ter umaknila svoje vladne čete iz Zapadne Madžarske. A razne oborožene roparske tolpe kljub temu ne puste Avstrijcev v one kraje. Avstrija je začela pretiti, da bo sama storila primerne korake. Samo poštene vojske nima, ktere bi se Madžari kaj bali, zato se Madžari onemogli Avstriji le smejejo.

Jugoslovanska komunista na Dunaju prijeta. Dunajska policija je prijela dva jugoslovanska boljševika, bivšega komunističnega poslanca dr. Simo Markovića in Ilijo Mikića. Oba sta se udeležila kongresa v Moskvi ter bila člana izvršilnega odbora komunizma. Pri njiju so našli veliko množino tujega denarja, vrednega v avstrijski veljavi 100 milijonov. Denar sta dobila najbrže iz Rusije, da širita protidržavne ideje v naši državi. Pomagal jima je tudi bivši slovenski komunistični poslanec dr. Lemež.

Glad v Rusiji še ni pojenjal. Samo število gladujočih otrok, kolikor se je dalo dognati, znaša blizu pet milijonov. Umljivo je, da se širijo med gladujočimi razne bolezni, za kterimi bolniki le mrjo.

Premagani Grki ponujajo Turkom mir. Ako se zapadne velesile poprimejo resno mirovne misli, bo prišlo do miru.

Književnost.

„Helena“ povest znane slov. pisateljice Marije Kmetove je izšla v lični knjižici. Založila in izdala jo je „Zvezna knjigarna“ v Ljubljani. Cena lično vezani knjižici je 28 K, broširani 24 K. Segajte pridno po knjižici in jo kupujte.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravništvu v Ptuj, Slovenski trg (stari rotovž) šte. 3.

VAJENCA, mečnega in poštenega sprejme LUDVIK MURKO, mizar, Ptuj, pri Narodnem domu.

Posestvo na Janškem vrhu,

obstoji iz zidane hiše, še skoraj novega hleva, meri nad 20 oralov zemlje in sicer lep vinograd, kostanjev in bukov gozd, 14 oralov njive, se takoj proda. — Naslov pove uprava lista.

„PANONIJA“ v PTUJU išče lokal za skladišče.

Panonijska v Ptujju kupi staro medenino.

Medić, Rakovec & Zankl, d. z o. z. Ljubljana

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana.
 Brzjavni: Merakl, Ljubljana.

Skladišče: Novisad.
 Telefon 64.

Gospodarska ul. **Podružnica Maribor.** Šolska ulica

Emajlni laki.

Pravi firnež.

Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERA KL“ -lak za pode.

„MERA KL“ -linoleum lak za pode.

„MERA KL“ -emajlni“ lak.

Ceniki se začasno ne razpo-
šiljajo.

„MERA KL“ -brunoline.

Ceniki se začasno ne razpo-
šiljajo.

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuj

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstne usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo.
 Cene nizke, postrežba točna.

Pozor! Reklamna ponudba! Samo 20 dni veljavna!

Ker hočem opustiti svojo zalogo ur, pošiljam v roku 20 dni vsakomur, ki pošlje ta iz časnika izrezani oglas, krasno remontoirko (za gospode), izborno opremljeno, 30 ur idočo, s triletno pisemno garancijo, za reklamno ceno 45 namesto 85 dinarjev franco proti prejšnji vposlatvi dotičnega zneska v priporočenem pismu. Ura se dopošlje takoj priporočeno. — Po povzetju se pošlje le proti 19 dinarjev.

Skladišče ur **ADOLF MITH, ZAGREB,**
 Samostanska ul. 4.

Krasna velika preproga

še nova, velikost 3x4 m se prod. Vprašati pri upravnistvu lista.

„Panonija“ d. d.
 izdeluje
 razne stroje
 in aparate, po-
 sebno tudi razne
 vinogradniške briz-
 galne in k njim spada-
 joča dela. * Sedež podjetja:
 = PTUJ, DRAVSKA ULICA. =

Banka in zavarovalnica „Beogradska zadruga“ d. d.

Utemeljena leta 1882.

Kapital po predvojnem računu preko Din. 86,000.0000

zavaruje pzoti požaru, na život in nezgode.

Pojasnilo daje Generalno zastopstvo „Beogradske zadruge“ v ČAKOVCU.

Išče zastopnike za vasi in mesta Slovenije.

Stavbne in tesarske polirje, zidarje, tesarje, ter kovače vozov sprejme **Slov. gradbeno družba** z o. z. v Ljubljani, tehniška pisarna v tovarni Keršič, Sp. Šiška.

Več lončarskih pomočnikov

sprejme proti dobri plači **Franc Mikša, lončarski mojster** v Ptuj, Velika vojašnica.

Kdor želi

posestvo kupiti ali prodati, naj se oglasi v upravnistvu

„Ptujkega lista.“

Različni BONBONI

(cuker) zoper kašelj, hripavost itd. se dobijo v gornji lekarni pri „zamorcu“ v Ptuj.
 PH. MR. RUDOLF MOLITOR.

„PANONIJA“, tvornica za stroje in aparate
 potrebuje

5 zdravih slovenskih **vajencev.**

Javijo se naj v „Panonija“ v mestnem kopališču.

Lepa dvonadstropna hiša z vrtom v Ptuj se prod.

Naslov pove uprava lista.

Fina terpentinska

krema za elegantni svet.

Proizvaja:

Dobiva se povsod.

„SLAVIA“ tvornica kemičnih proizvodov d. d.
 ZAGREB, Ilica 213.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celoveu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah in v Brežicah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¼% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite.
 ∴ Izvršuje vse bančne transakcije. ∴